

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem v právní věci

žalobce: Y. V., nar. X
státní příslušnost X
bytem X

zast. advokátkou Mgr. Pavlínou Zámečnickovou,
sídlem Příkop 8, Brno

proti

žalované: Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 7. 2020, č. j. CPR-35799-2/ČJ-2019-930310-V234,

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Shora specifikovaným rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Krajského ředitelství policie Zlínského kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytových agend (dále jen správní orgán I. stupně) ze dne 29. 7. 2019, č.j. KRPZ-42229-47/ČJ-2018-150026-SV. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně bylo žalobci dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a § 119 odst. 1 písm. c) bod 3 zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) uloženo správní vyhoštění a doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie byla stanovena na 3 roky.

II. Žaloba

2. Žalobce především namítal, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně i žalovaného jsou nezákonná a nepřezkoumatelná. Žalovaný se řádně nevypořádal s žalobcem uplatněnými námitkami. Dle názoru žalobce nebylo v řízení před správními orgány prokázáno, že se žalobce dopustil jednání popsaného v rozhodnutí.
3. Žalobce poukázal na skutečnost, že v zemi jeho původu je žalostný nedostatek pracovních míst a velmi nízké platy, které v přepočtu činí toliko 3 000 Kč. Ceny za bydlení, potraviny, a další základní životní potřeby jsou pak zhruba stejné jako v ČR. S ohledem na tuto situaci měla a má dlouhodobě celá řada státních příslušníků Ukrajiny zájem o práci v ČR. Rovněž je všeobecně známo, že čeští zaměstnavatelé mají enormní zájem o pracovní síly z řad občanů Ukrajiny a nabízí jim pracovní místa. Většině občanů Ukrajiny však není státními orgány ČR umožněno ani pouhé podání žádosti o zaměstnaneckou kartu. Žalobce dále uvedl, že za účelem záchrany své existence jsou mnozí občané Ukrajiny nuceni jít za prací do zahraničí, přičemž s ohledem na podobnost jejich jazyka jazyku českému volí Českou republiku. Takový postup jim však dlouhodobě znemožňuje nefungující systém objednávání termínů k podání žádosti o zaměstnaneckou kartu. V minulosti se jednalo o internetový registrační systém VISAPOINT, později pak tzv. „živou frontu“, přičemž v obou systémech termín k podání žádosti získali toliko ti, kteří zaplatili nemalé finanční prostředky překupníkům, aby se dostali na přední místa v systému VISAPOINT či ve frontě před zastupitelským úřadem. Při objednání prostřednictvím e-mailu, pak v okamžiku kliknutí na e-mailovou adresu zastupitelského úřadu byla hlášena chyba na straně poskytovatele, tj. MZV ČR. Pokud se tak po přechodnou dobu dělo telefonicky, pak byla telefonní linka většinou obsazena nebo došlo k propojení, avšak na druhé straně se nikdo neozýval nebo se ozvala osoba mluvící anglicky nebo ukrajinsky s tím, že má volající

posečkat, avšak i když volající posečkal řadu minut, nebylo s ním dále komunikováno.

4. Žalobce tedy zdůraznil, že řada ukrajinských státních příslušníků, kteří jsou v zemi původu bez práce, chtějí pracovat v ČR, našli si zde své případné zaměstnavatele a splňují hmotněprávní podmínky pro udělení zaměstnanecké karty. ČR jim však neumožňuje žádost o zaměstnaneckou kartu podat. Takovým postupem je jim odíráno právo získávat prostředky prací zaručené v čl. 26 odst. 3 Listiny základních práv a svobod (dále jen „LZPS“), právo podat žádost o zaměstnaneckou kartu a právo na získání zaměstnanecké karty za předpokladu, že jsou splněny hmotněprávní zákonné podmínky pro udělení zaměstnanecké karty zaručené Směrnicí Evropského parlamentu a Rady č. 2011/98/EU ze dne 13. prosince o jednotném postupu vyřizování žádosti o jednotné povolení k pobytu a práci na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí a společném souboru práv pracovníků ze třetích zemí oprávněně pobývajících v některém členském státě (dále jen „Směrnice“). Směrnice se pak vztahuje mimo jiné i na cizince ze třetích zemí, kteří požádají o pobyt v členském státě EU za účelem výkonu práce. Směrnice pak výslovně obsahuje povinnost členského státu umožnit podání žádosti ze třetí země, ČR však tuto povinnost dlouhodobě neplní.
5. Jednání cizinců, kteří se ocitají v bezvýchodné situaci, kdy vinou ČR nebyli schopni podat žádost o zaměstnaneckou kartu, a pak se dopustí jednání, které je žalobci kladeno za vinu, je možno označit za jednání v krajní nouzi. Žalobce zde odkázal na § 2 odst. 2 písm. b) zák. č. 200/1990 Sb. Cizinci by tedy takovým jednáním odvraceli reálné hrozící nebezpečí v podobě odíráání práva podat žádost o zaměstnaneckou kartu a na toto právo navazujícího práva na práci a získávat prostředky pro své životní potřeby prací, tj. zájem chráněný zákonem. Z tohoto důvodu se ocitají ve stavu hluboké a permanentní existenční krize, přičemž takové nebezpečí není možné odvrátit jiným způsobem a následek způsobený odvracením nebezpečí je možné považovat za méně závažný. Stejně tak se v krajní nouzi ocitají společnosti podnikající v ČR, kterým svědčí právo na podnikání a které se dlouhodobě potýkají s problémem nedostatku zaměstnanců, v důsledku kterého nejsou schopny dostát svým podnikatelským závazkům a mají proto zájem o pracovní síly z Ukrajiny. Krajní nouze byla přitom vyvolána nezákonným postupem státních orgánů ČR, kterým je zamezováno ukrajinským občanům v podávání žádosti o zaměstnanecké karty na příslušném zastupitelském úřadu. V těchto případech je vyloučena protiprávnost posuzovaného jednání a účastníci řízení proto nemohou být postihováni správním vyhoštěním.

III. Vyjádření žalované

6. Žalovaná ve svém vyjádření zejména odkázala na své rozhodnutí a navrhla zamítnutí žaloby.

IV. Posouzení věci krajským soudem

7. Soud rozsudkem ze dne 21. 9. 2020, č.j. 32 A 46/2020 žalobu zamítl. Proti jeho rozsudku podal kasační stížnost žalobce. Rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2021 byl rozsudek zdejšího soudu zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že *napadený rozsudek se v důsledku spojení výroku a odůvodnění stal matoucím a nepřezkoumatelným pro nesrozumitelnost, neboť v rozsudku byly hodnoceny skutkové okolnosti, které nejsou ve vztahu k osobě žalobce relevantní a v důsledku toho nelze seznat, o jaké konkrétní věci bylo rozhodováno.*
8. Napadené rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v mezích uplatněných žalobních bodů, ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (ex offa), a vycházejí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného správního orgánu, dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Přednostně se zdejší soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť se jedná o tak závažnou vadu, že se jí musí zabývat i tehdy, pokud by to žalobce nenamítal, tedy z úřední povinnosti. Je-li totiž správní rozhodnutí nepřezkoumatelné, lze jen stěží uvažovat o jeho přezkumu správním soudem, což ostatně vyplývá již z lingvistické stránky věci, kdy nepřezkoumatelné rozhodnutí logicky nelze věcně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí tedy obvykle bývá překážkou posouzení důvodnosti dalších žalobních námitek, což však v daném případě nenastalo.
10. Žalobcem byla namítána nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů. K nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí pro nedostatek důvodů uvedl Vrchní soud v Praze v rozsudku ze dne 26. 2. 1993, sp. zn. 6 A 48/92, SJS 27/0, SP č. 27/1994, že: *„Z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti přdestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy za vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej případně vedly k uložení sankce v konkrétní výši. Z odůvodnění správního rozhodnutí musí jednoznačně vyplývat, že se správní orgán posuzovanou věcí zabýval, neopomenul žádné účastníkovy námitky a přihlédl i k námitkám strany druhé. Užití argumenty a úvahy správního orgánu nesmí vzbudit pochybnosti o jeho nezávislosti a odbornosti. Z odůvodnění musí plynout vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelným, neboť by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle.“*
11. Při výkladu pojmu „nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu“ vyšel zdejší soud dále i z konstantní judikatury vztahující se k nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí, která je shrnuta např. v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011,

č. j. 2 As 85/2011-170 (všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), kde je mj. uvedeno: „K vymezení rozsahu přezkoumatelnosti soudních rozhodnutí přispěl Ústavní soud, který např. v nálezu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 45, nález 64, str. 77, vyslovil, že odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval soud při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena. Ústavní soud rovněž v nálezu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08 (dostupný na nalus.usoud.cz) také konstatoval: *„Soudy jsou povinny své rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny.“* V tomto nálezu Ústavní soud dále vyslovil, že *„(...) je-li povinností krajských soudů vyplývajících z práva na spravedlivý proces podle článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod to, aby se vypořádaly i s námitkami žalobců uplatněnými opožděně, a to z pohledu včasnosti jejich uplatnění, tím spíše je dána povinnost krajských soudů vypořádat se s námitkami uplatněnými v žalobě, tedy řádně a včas“*. Z konstantní judikatury Ústavního soudu (např. nález ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 3, nález 34, str. 257, a nález ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 8, nález 85, str. 287) také vyplývá, že jedním z požadavků vyplývajících z práva na spravedlivý proces a z principů právního státu je povinnost soudů svá rozhodnutí odůvodnit. Ve správním soudnictví nachází tato zásada vyjádření v ustanovení § 54 odst. 2 s.ř.s. Z odůvodnění rozsudku musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelné, protože by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces.

12. Také Nejvyšší správní soud ve svých rozsudcích opakovaně vyslovil, že není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s.ř.s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, a také rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52). Obdobně v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2007, č. j. 1 Afs 53/2007 - 34, bylo vysloveno, že *„(...) je povinností soudu stranám sporu ozřejmit, jakými úsudky byl veden a k jakým závěrům dospěl“*. V této souvislosti lze také poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64, v němž se uvádí, že v situaci, kdy *„(...) je část odůvodnění rozsudku krajského soudu, v níž se měl krajský soud vyjádřit ke skutkovým a právním otázkám vyplývajícím z uplatněných žalobních bodů, tvořena z valné části toliko pasážemi*

převzatými bez dalšího komentáře z publikovaného judikátu v jiné, skutkově i právně odlišné věci, aniž by krajský soud zároveň vyložil, jaký význam mají tyto převzaté závěry pro jeho rozhodnutí ve věci, je rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů.“ Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost pak lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 04. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, publ. pod č. 244/2004 Sb. NSS). Takové správní rozhodnutí lze považovat za nepřezkoumatelné buď pro nedostatek důvodů, nebo pro nesrozumitelnost. Stejně závěry je třeba zásadně vztáhnout i na rozhodnutí správních orgánů.

13. Krajský soud neshledal žádnou z vad, pro kterou by bylo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, ať už pro nesrozumitelnost (nelze seznat určitý a jednoznačný výrok, jde o výrok s obsahem rozporuplným, nevykonatelným apod.), nebo pro nedostatek důvodů (odůvodnění je v rozporu s výrokem, popř. jiné důvody než ty, v nichž má mít dle zákona oporu, odůvodnění postrádá rozhodný důvod pro výrok či neobsahuje žádné hodnocení provedených důkazů a závěr z nich učiněný). Je pouze na žalovaném, aby námitky či důkazy vypořádal, logicky odůvodnil a argumentoval s uvedením skutkových a právních důvodů.
14. To se ve zde projednávaném případě stalo a soud proto nemůže přisvědčit žalobci ani
v jednom z jeho odkazů na vady, které by vedly k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Zdejší soud má za to, že žalovaný zdůvodnil a srozumitelně uvedl, co jej vedlo k závěru napadeného rozhodnutí.
15. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je tak seznatelné, které otázky žalovaný považoval
za rozhodné. Vzájemná souvislost jednotlivých úvah, jež v napadeném rozhodnutí vyslovil žalovaný, je zřetelná. Napadené rozhodnutí proto krajský soud považuje za přezkoumatelné. Ostatně sám žalobce s tímto rozhodnutím polemizuje, což by v případě nepřezkoumatelnosti nebylo možné, a skutečnost, že se závěry žalovaného žalobce nesouhlasí, nutně neznamená, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
16. Ve světle těchto skutečností považuje krajský soud námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí za nepřijatelnou. Přistoupil proto k posouzení podstaty projednávané věci.
17. Podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců *policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodné, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 5 let, je-li cizinec na území zaměstnán bez oprávnění k pobytu anebo povolení k zaměstnání, ačkoli je toto povolení podmínkou*

výkonu zaměstnání, nebo na území provozuje dani podléhající výdělečnou činnost bez oprávnění podle zvláštního právního předpisu anebo bez povolení k zaměstnání cizince zaměstnal nebo takové zaměstnání cizinci zprostředkoval. Podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 3 téhož zákona policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států až na 3 roky uvedl-li cizinec v řízení podle tohoto zákona nepravdivé informace s úmyslem ovlivnit rozhodování správního orgánu.

18. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující pro posouzení věci podstatné skutečnosti. Dne 10. 4. 2018 byla provedena pobytová kontrola ve společnosti Hamé s.r.o. ve výrobním závodu Babice č. 572, přičemž žalobce byl kontrolován při pracovní činnosti spočívající v ukládání hotových výrobků – paštik do krabic. Žalobce při kontrole předložil cestovní pas Ukrajiny č. ER122401, ve kterém měl vyznačeno schengenské vízum ČR č. X s platností od 23. 10. 2017 do 20. 1. 2018. Rovněž měl v cestovním dokladu vyznačeno vízum ČR č. X, které mu bylo MV ČR, odborem azylové a migrační politiky, vyznačeno za účelem řízení o podané žádosti o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka EU s platností od 14. 2. 2018 do 14. 4. 2018. Toto vízum ho opravňovalo k pobytu na území ČR. Žalobce při kontrole předložil i povolení k zaměstnání č.j. BMA-1999/2017-za vydané k zaměstnavateli LACHTANOVO MENU s.r.o., s místem výkonu práce Vodařská 232/2, Horní Heršpice, Brno, druh práce – *manipulační dělníci ve výrobě*, na dobu od 23. 10. 2017 do 20. 1. 2018. Předložil i pracovní smlouvu ze dne 21. 9. 2017 uzavřenou se zaměstnavatelem LACHTANOVO MENU na dobu od 23. 10. 2017 do 20. 1. 2018 s místem výkonu práce Brno, Vodařská 232/2, druh práce *manipulační dělníci ve výrobě*. Jiné dokumenty nepředložil. Ředitel výrobního závodu Hamé v Babicích sdělil, že žalobce spolu s dalšími kontrolovanými cizinci pracuje ve společnosti Hamé pro firmu LACHTANOVO MENU, a to na základě smlouvy o dílo. Cizinci jsou dodáni firmou LACHTANOVO MENU jako pracovní síla, která firmě Hamé schází.
19. Žalobce v rámci své výpovědi především uvedl, že skutečným účelem jeho pobytu v ČR je práce. Dále uvedl, že žádost o přechodný pobyt podal společně s J. I., což bylo někdy koncem ledna 2018. J. I. označil ve výpovědi jako svou známou. Nepovažuje ji za osobu blízkou ani za družku. Viděl se s ní přibližně na 4 schůzkách, přičemž každá trvala asi půl hodiny. U ní doma nikdy nebyl, vždy čekal před domem. Žádost o přechodný pobyt podal na radu J. I., která mu nabídla pomoc a nechtěla za ni žádné peníze. K dotazu správního orgánu, zda si je vědom toho, že uvedl úmyslně nepravdivé informace s cílem získat na území ČR legální pobyt žalobce sdělil, že si není vědom žádného přestupku či porušení zákona. Jde-li o uvedení J. I. jako družky, pak se domníval, že toto slovo znamená kamarádka nebo známá. K výkonu práce v Hamé Babice především uvedl, že zde začal pracovat od října 2017 a pracoval až do data kontroly. Neměl v plánu práci přerušit ani ukončit. Domníval se, že je vše v pořádku. Ve firmě Hamé měli píchačky, přičemž příchody a odchody na pracoviště se zaznamenávaly při průchodu vrátnice. Žalobce ukládal paštiky do krabic. Práci mu zadávala a kontrolovala mistrová Jana z firmy Hamé. Od firmy Hamé dostal i pracovní oděv a rukavice.

20. Součástí správního spisu je i Úřední záznam o podání vysvětlení J. I. dle § 158 odst. 6 trestního řádu ze dne 1. 2. 2018. Ta zejména uvedla, že se od jedné Romky dozvěděla o možnosti si vydělat peníze, pokud potvrdí nějaké papíry k práci pro Ukrajince. Následně ji zkontaktoval nějaký cikán s tím, aby dne 22. 1. 2018 přišla spolu se synovcem a jeho přítelkyní do sportovního centra Viktoria do Komárova. Tam byly dvě Ukrajinky, jedné dala svůj občanský průkaz, který si ofotila. Starší Ukrajinka ji pak nadiktovala čestné prohlášení, že žije ve společné domácnosti s Ukrajincem. J. I. jej podle toho sepsala a podepsala. Tam se setkala i se svým fiktivním druhem, přičemž Ukrajinka je zavezla někam k zahrádkám, kde se vyfotili a pak jeli na ulici Hněvkovského na cizineckou policii, kde čekala společně i s Ukrajincem až na ně přijde řada. Společně s ní tam ještě byla přítelkyně jejího synovce L. a její fiktivní druh z Ukrajiny. Na přepážce ji obsluhující paní vysvětlila smysl její žádosti s tím, že potvrzuje, že Ukrajinec s ní žije ve společné domácnosti. Jakmile se tuto skutečnost dozvěděla, tak si vše rozmyslela a žádnou žádost podat nechtěla. S Ukrajincem, který byl označen jako její fiktivní druh, nikdy ve společné domácnosti nežila, viděla ho pouze jednou. Za sepsání dokumentů obdržela od Ukrajinky 2000 Kč, přičemž 1000 Kč si nechala a 1000 Kč dala L.
21. Součástí správního spisu je pak i kopie žádosti žalobce ze dne 22. 1. 2018 o povolení přechodného pobytu, kopie občanského průkazu J. I., čestné prohlášení účastníku, že žijí ve společné domácnosti a rozhodnutí OAMP Brno ze dne 4. 4. 2018, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o povolení k přechodnému pobytu.
22. Soud k věci uvádí, že cizinci mohou být zaměstnáváni na území ČR jen tehdy, pokud mají povolení k zaměstnání, zaměstnaneckou či modrou kartu (výjimky z tohoto pravidla definuje § 98 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti). Za zaměstnání je pak považována taková pracovní činnost, která naplňuje definiční znaky závislé práce dle § 2 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále jen „zákoník práce“), přičemž pracovní činnost, kterou žalobce na území ČR vykonával, tyto znaky splňovala. Žalobce tuto skutečnost ani nezpochybňoval. Žalobce disponoval platným povolením k zaměstnání na dobu od 23. 10. 2017 do 20. 1. 2018, s místem výkonu práce Vodařská 232/2, Brno. V tomto místě výkonu práce však nikdy nepracoval a od začátku pracoval ve firmě Hamé, ve výrobním závodu Babice. Součástí správního spisu pak ani není cestovní příkaz, kterým by byl žalobce vyslán svým zaměstnavatelem firmou LACHTANOVO MENU, s.r.o do firmy Hamé na pracovní cestu. Žalobce tedy vykonával zaměstnání na jiném místě, než jaké měl uvedené v platném povolení k zaměstnání. Soud se v této souvislosti zabýval tím, zda se do 20. 1. 2018, tj. v době jeho platnosti povolení k zaměstnání, nemohlo jednat o pracovní cestu. Od 21. 1. 2018 přitom již žalobce platným povolením k zaměstnání na území ČR ani nedisponoval. Úvodem je vhodné připomenout, že i přes absenci zvláštní úpravy v zákoně o pobytu cizinců, je i cizince možné vyslat na pracovní cestu. Ke stejnému závěru dospěl i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 8. 2013, sp. zn. 1 As 67/2013. Opačný výklad by byl v rozporu s čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod i záměrem zákonodárce promítnutého do § 93 zákona o zaměstnanosti. Dle § 42 odst. 1 zákoníku práce platí, že *[p]racovní cestou se rozumí časově omezené vyslání*

zaměstnanec zaměstnavatelem k výkonu práce mimo sjednané místo výkonu práce. Zaměstnavatel může vyslat zaměstnance na dobu nezbytné potřeby na pracovní cestu jen na základě dohody s ním. Zaměstnanec na pracovní cestě koná práci podle pokynů vedoucího zaměstnance, který ho na pracovní cestu vyslal. V rozsudku ve věci sp. zn. 9 As 48/2013, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že cizinec může být vyslán na pracovní cestu i mimo místo výkonu práce, které má uvedeno v povolení k zaměstnání, takové vyslání ale musí svým obsahem skutečně odpovídat pracovní cestě. Jinými slovy prostřednictvím pracovní cesty nelze zastírat faktický výkon práce cizince na jiném místě, než v místě uvedeném v povolení k zaměstnání. Pracovní cesta musí být časově omezená a nesmí znamenat dlouhodobou (fakticky trvalou) změnu místa výkonu práce. Maximální dobu trvání pracovní cesty právní předpisy neomezují, zákoník práce pouze stanoví, že jde o „dobu nezbytné potřeby“. Při posuzování obsahového naplnění pracovní cesty cizince bude vždy záležet na konkrétních skutkových okolnostech takového vyslání. Vysílat cizince na pracovní cestu v žádném případě nelze dlouhodobě či pravidelně a zneužívat tak pracovní cestu k obcházení místa výkonu práce uvedeného v povolení k zaměstnání. Je-li navíc od samého počátku zřejmé, že charakter práce, kterou má cizinec vykonávat bude předpokládat častý pobyt cizince na více místech, nelze povolení pro více míst výkonu práce obcházet prostřednictvím opakovaného vysílání cizince na pracovní cesty. Dlouhodobý či pravidelně se opakující výkon práce mimo místo uvedené v povolení k zaměstnání či zásadní změna druhu povolené pracovní činnosti by nepochybně nemohly být hodnoceny jinak, než jako práce nelegální ve smyslu § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 zákona o pobytu cizinců, tedy jako výkon práce bez povolení k zaměstnání. V posuzovaném případě tedy nebyla naplněna ani základní podmínka pracovní cesty – její krátkodobost. Žalobce naopak od počátku pracoval ve společnosti Hamé, ani se nezmiňoval o tom, že by se mělo jednat o jeho vyslání na pracovní cestu. Spis rovněž neobsahuje příkaz k pracovní cestě. Soud proto ani nedospěl k závěru, že by se v posuzovaném případě jednalo o vyslání na pracovní cestu. Soud tedy shodně se správním orgánem I. stupně i žalovaným dospěl k závěru, že žalobce již ode dne 30. 10. 2017 vykonával práci bez povolení, neboť se tak dělo na jiném místě, než měl uvedeno v povolení k zaměstnání. Od 21. 1. 2018 už ani nedisponoval platným povolením k zaměstnání na území ČR, neboť jeho platnost skončila dne 20. 1. 2018. V posuzovaném případě tak byly naplněny podmínky pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců.

23. Soud souhlasí se žalovaným, že žalobce svým jednáním naplnil i podmínky pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, neboť uvedl nepravdivého informace, s úmyslem ovlivnit rozhodnutí správního orgánu. V posuzovaném případě byla dne 22. 1. 2018 podána žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka EU podle § 87 b) zákona o pobytu cizinců. Soud souhlasí se správním orgánem I. stupně i žalovaným, že J. I. nikdy nebyla družkou žalobce, nežil s ní nikdy ve společné domácnosti, před podáním žádosti ji ani neznal. Tyto skutečnosti pak plynou i z toho co žalobce uvedl v rámci výpovědi. Žalobce ji však v žádosti označil jako družku. I dle názoru soudu si žalobce musel být vědom toho, že takto uvedl v žádosti nepravdivé informace. Žádost podal za účelem legalizace pobytu, aby zde mohl pokračovat ve

výkonu práce poté, co skončila platnost jeho pracovního povolení. Žalobce pak i v řízení před správním orgánem v rámci své výpovědi uváděl nepravdivé údaje týkající se podání žádosti o povolení k pobytu. Soud tedy nemá pochybnosti, že J. I. skutečně nikdy nebyla družkou žalobce a naopak tento zcela úmyslně uvedl nepravdivé skutečnosti s cílem získat pomocí podvodu na území ČR legální pobyt a předejít tak hrozícímu správnímu vyhoštění po skončení jeho legálního pobytu. Tímto způsobem tedy chtěl ovlivnit rozhodnutí správního orgánu.

24. Žalobce v žalobě namítal, že se v důsledku nesprávného postupu státních orgánů při vydávání povolení k zaměstnání dostal do krajní nouze. Soud k tomu uvádí, že obecně platí, že nastane-li některá ze situací předvídaných v § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, je příslušný správní orgán vždy povinen nařídit cizinci, aby opustil území České republiky, a zakázat mu vstup na území členských států Evropské unie i po následnou dobu stanovenou v rozhodnutí o správním vyhoštění (srovnej například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2015, č. j. 8 Azs 38/2015 - 41). V projednávané věci bylo žalobci uloženo správní vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a § 119 odst. 1 písm. c) bod 3 zákona o pobytu cizinců, jelikož byl na území České republiky zaměstnán bez povolení k zaměstnání, ačkoliv takové povolení bylo podmínkou výkonu zaměstnání a rovněž uvedl správnímu orgánu nepravdivé informace s úmyslem ovlivnit rozhodnutí správního orgánu. Zákon o pobytu cizinců však nestanoví, že při rozhodování o správním vyhoštění cizince je třeba zkoumat, zda se jednání, za které mu bylo uloženo správní vyhoštění, dopustil v krajní nouzi. Krajní nouze, která představuje jednu z okolností vylučujících protiprávnost, je totiž pojmem z oblasti trestního práva či práva přestupkového. Správní vyhoštění je však svým obsahem rozhodnutím nikoli sankční povahy (oproti rozhodnutí o spáchaném přestupku či trestném činu), ale je rozhodnutím preventivní povahy, jež obsahově vyjadřuje zájem státu na tom, aby se jím dotčený cizinec na území státu nezdržoval (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2017, č. j. 9 Azs 176/2017 - 26). Proto také nebyl krajský soud povinen se zabývat tím, zda se stěžovatel dopustil předmětného jednání (které nebylo v nynějším případě kvalifikováno jako přestupek či trestný čin) v krajní nouzi, neboť jak je uvedeno výše, tato skutečnost není při rozhodování o správním vyhoštění podstatná (k tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 3 Azs 331/2019). V posuzovaném případě tedy nebylo ani třeba se zabývat okolností, která dle žalobce svědčila o tom, že se předmětného jednání dopustil v krajní nouzi. Žalobce zde uváděl ekonomické potíže své a své rodiny a nesprávný postup státních orgánů při vydání povolení k zaměstnání.
25. Soud k věci dále uvádí, že podle závěrů vyslovených v rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2017, č. j. 1 Azs 199/2017 - 27, či ze dne 29. 11. 2017, č. j. 5 Azs 3/2017 - 29, se rozhodnutí o správním vyhoštění vydá tehdy, jestliže nastane některá ze skutkových okolností předvídaných v § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Správní orgány proto nemají možnost uvážit o tom, zda správní vyhoštění uloží, ale pokud jsou splněny zákonem stanovené podmínky, rozhodnutí o správním vyhoštění musí vydat. V posuzovaném případě tedy žalobce byl na území ČR zaměstnán bez povolení k zaměstnání a rovněž uvedl nepravdivého informace, s úmyslem ovlivnit rozhodnutí správního orgánu. Výjimku z výše

nastíněného pravidla o uložení správního vyhoštění představuje situace, kdy by správní vyhoštění představovalo nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2010, č. j. 9 As 5/2010 - 74, ze dne 12. 10. 2016, č. j. 3 Azs 139/2016 - 46, ze dne 10. 2. 2017, č. j. 4 Azs 8/2017 - 21, či ze dne 28. 6. 2017, č. j. 2 Azs 120/2017 - 19). Soud žádnou takovou skutečnost neshledal. Na území ČR pobývá toliko sestřenice žalobce, které mu však bylo rovněž uloženo správní vyhoštění (její žaloba proti rozhodnutí o správním vyhoštění byla rozsudkem zdejšího soudu ze dne 21. 9. 2020 zamítnuta, přičemž i její kasační stížnost byla rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2021, č. j. 6 Azs 346/2020-22 zamítnuta). V rámci správního řízení žalobce neuvedl, že by na území ČR nebo Evropské unie měl nějakou osobu, vůči které by jeho případné vyhoštění bylo nepřiměřeným zásahem do soukromého nebo rodinného života, ani zde nežije žádná osoba, jež by byla odkázána na jeho péči, případně, vůči níž by měl vyživovací povinnost. K ČR nebo jinému státu Evropské unie nemá ani žádné společenské, kulturní nebo jiné vazby. Žalobce pak ani nepřiměřený zásah do práva na rodinný a soukromý život netvrdil. Jak již soud uvedl výše, tak „[s]právní vyhoštění je svým obsahem rozhodnutím nikoli sankční povahy, ale toliko správním rozhodnutím, které obsahově vyjadřuje zájem státu na tom, aby se jím dotčený cizinec na území státu nezdržoval“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 5 Azs 125/2004 - 54, publ. pod č. 864/2006 Sb. NSS, či obdobně též rozsudky ze dne 14. 7. 2005, č. j. 5 Azs 94/2005 - 52, publ. pod č. 1164/2007 Sb. NSS, ze dne 27. 1. 2016, č. j. 6 Azs 249/2015 - 32, či ze dne 30. 9. 2016, č. j. 2 Azs 162/2016 - 22). Obdobně též Evropský soud pro lidská práva se v rozsudku velkého senátu ze dne 5. 10. 2000 ve věci *Maaouia proti Francii*, stížnost č. 39652/98 (dostupný na <http://hudoc.echr.coe.int/>) vyslovil tak, že přijetím čl. 1 Protokolu č. 7 Úmluvy, který obsahuje specifické záruky týkající se řízení o vyhoštění cizinců, daly státy jasně najevo svou vůli nezahrnovat tato řízení do pole působnosti čl. 6 odst. 1 Úmluvy, a tudíž že rozhodnutí týkající se vstupu, pobytu a vyhoštění cizinců nedávají vzniknout sporu o občanská práva nebo závazky stěžovatele, ani v nich nejde o oprávněnost trestního obvinění proti němu ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy. Pro uložení správního vyhoštění tudíž není podstatné, zda se cizinec daného jednání dopustil zaviněně, či nikoli (již zmiňovaný rozsudek č. j. 5 Azs 125/2004 - 54, či rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 10. 2016, č. j. 3 Azs 138/2016 - 41, ze dne 11. 11. 2015, č. j. 3 Azs 67/2015 - 43, či ze dne 30. 8. 2016, č. j. 8 Azs 108/2016 - 45). V posuzovaném případě tedy nelze zohlednit, že na Ukrajině je nedostatek pracovních příležitostí a žalobce by chtěl pracovat a žít na území ČR, neboť je zde práce a i lepší životní podmínky.

26. V rozhodnutí o správním vyhoštění pak správní orgán podle § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců stanoví dvě lhůty (doby): jednak dobu k dobrovolnému vycestování z území a jednak dobu, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území. Podstatou lhůty pro vycestování z území je přimět cizince, aby v určité době dobrovolně opustil území. Délka této lhůty se podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu zpravidla pohybuje v rozmezí 7 až 60 dnů a je stanovena s přihlédnutím k okolnostem řešeného případu. Obdobnou úpravu obsahuje i čl. 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí

(dále jen „návratová směrnice“). Smyslem stanovení této lhůty je přimět cizince k samovolnému opuštění území členských států Evropské unie, aniž by k tomu musel být státními orgány donucován. Oproti tomu doba zákazu vstupu na území členských států Evropské unie (tzv. *re-entry ban*) podle § 119 zákona o pobytu cizinců s ohledem na závažnost narušení veřejného pořádku cizincem a skutkové okolnosti konkrétního případu vyjadřuje dobu, po niž je cizinci znemožněn zpětný návrat na území členských států Evropské unie. Doba zákazu vstupu se stanoví i s ohledem na jednání cizince, kterého se v minulosti dopustil a jeho nebezpečnost pro společnost. V souladu s čl. 11 odst. 2 návratové směrnice by délka doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území, měla být stanovena po řádném uvážení všech významných okolností jednotlivého případu a v zásadě by neměla překročit pět let. Pětiletá doba zákazu vstupu by mohla být překročena, představuje-li dotčený státní příslušník třetí země vážné ohrožení veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo národní bezpečnosti. Doba zákazu vstupu tak představuje časový úsek, v němž se cizinec nesmí na území členských států Evropské unie vrátit v důsledku uloženého správního opatření.

27. Soud k věci dále uvádí, že i porušení pravidel cizineckého práva spočívající v prvním krátkodobém neoprávněném pobytu na území ČR lze považovat za narušení veřejného zájmu, které může být obecně vzato důvodem k vyhoštění cizince. Za přistoupení dalších mimořádných okolností (skutečností znamenající vzhledem k dosavadnímu způsobu života cizince – bezproblémové „imigrační a „trestní“ historii – a k rodinným vazbám na území ČR vážný zásah do rodinného a soukromého života cizince) výjimečně nemusí vést k závěru, že by v daném konkrétním případě by vyhoštění představovalo opatření neproporcionální (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.9.2015, č.j. 2 Azs 135/2015-35 nebo ze dne 3 června 2011, č.j. 5 As 39/2011-58). Žalobci byl zakázán vstup na dobu 3 let. Žalobce byl postižen za jednání uvedená v § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců s možností zákazu vstupu až na dobu 5 let a v § 119 odst. 1 písm. c) bod 3 s možností zákazu vstupu až na dobu 3 let. Otázka stanovení doby, po kterou není umožněn cizinci vstup na území, je plně v diskreční pravomoci správního orgánu. Závisí-li rozhodnutí správního orgánu na správním uvážení, soudy ve správním soudnictví přezkoumávají pouze to, zda správní orgán při svém rozhodování nepřekročil meze správního uvážení, tj. *„samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem.“* (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 – 38; příst. na www.nssoud.cz). Doba, na kterou lze stanovit platnost rozhodnutí o správním vyhoštění, byla v zákoně stanovena podle závažnosti jednání cizince. Tam, kde je to vhodné, je připuštěna úvaha omezená požadavkem přiměřenosti důvodu pro správní vyhoštění a důsledků tohoto vyhoštění. Např. je nutno brát do úvahy skutečnost, že cizinec vede skutečný rodinný život na území a se státem, jehož je státním příslušníkem, jej ve skutečnosti nic nespojuje. Respektování rodinného života přitom musí někdy převážet nad požadavkem ochrany veřejného pořádku. V posuzovaném případě tomu tak nebylo, neboť žalobce takovou skutečností netvrdil a ani netvrdí. Správní orgán dobu, po kterou nelze žalobci

umožnit vstup na území České republiky, stanovil mírně nad polovinou sazby, přičemž maximální sazba činila 5 let. Jak plyne ze shora uvedeného, tak žalobce se rovněž dopustil souběhu porušení dvou pravidel cizineckého práva, tj. svým jednáním naplnil dvě skutkové okolnosti zakotvené v § 119 odst. 1. S ohledem na vše výše uvedené soud neshledal nepřiměřenost rozhodnutí o správním vyhoštění.

28. Soud k věci závěrem uvádí, že žádné z práv v Listině uvedených nezakládá nárok cizince na pobyt na území České republiky, takové právo je dáno pouze občanům České republiky (čl. 14 odst. 4 Listiny). *„Je věcí suverénního státu, za jakých (nediskriminujících) podmínek určitou osobu, cizího státního příslušníka, s ohledem na vlastní zájmy, upustí či neupustí na vlastní území a zda shledá, že důvody pro vpuštění této osoby na území přetrvávají i poté, co uběhla doba, po níž byl vstup dané osobě na území státu povolen. Jak již bylo shora uvedeno, subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území České republiky neexistuje. Pouze občanům České republiky je garantováno právo na svobodný vstup na území“* - viz usnesení ze dne 12. 7. 2005, sp. zn. I. ÚS 38/04, obdobně též usnesení ze dne 8. 11. 2006, I. ÚS 394/06, ze dne 13. 5. 2004, sp. zn. IV. ÚS 85/04, nebo ze dne 29. 4. 2004, sp. zn. III. ÚS 99/04, vše dostupné z <http://nalus.usoud.cz>. Soud k tomuto dále odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2015, č.j. 9 Azs 71/2015-35, ve kterém je mj. uvedeno: *„Ač se právní úprava zákona o pobytu cizinců může zdát příliš tvrdá, je nutno respektovat, že je právem každého státu regulovat příchod a pobyt cizinců na jeho území a stanovit pro jednotlivé pobytové režimy podmínky, kterým je cizinec povinen se podrobit. Smyslem správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2. zákona o pobytu cizinců je snaha zamezit dalšímu pobytu cizince, který na území pobývá bez víza či bez platného povolení k pobytu, ač k tomu není oprávněn. Pro správní vyhoštění je dostačující zjištění o neoprávněnosti pobytu; důvody, které neoprávněný pobyt způsobily, jsou v tomto ohledu irelevantní a jejich nezohlednění nelze interpretovat jako výraz přepjatého formalismu při aplikaci práva (srovnej rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2014, č. j. 2 As 52/2013 – 69, a ze dne 30. 4. 2012, č. j. 4 As 5/2012 – 22).“*

V. Náklady řízení

29. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšné žalované nevznikly náklady řízení nad rámec její běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročež nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 13. dubna 2021

JUDr. Petr Polách, v. r.

samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.